

GOVOR BORISA TADIĆA, PREDSEDNIKA REPUBLIKE SRBIJE NA PROSLAVI DVADESETOGODIŠNJICE PADA BERLINSKOG ZIDA

(Beograd, 7. novembar 2009)

Poštovani građani, vaše Ekselencije, dame i gospodo,

Pre dvadeset godina, 9. novembra 1989. godine, pao je Berlinski zid – simbol svih podela ljudi i porodica, simbol sukoba političkih uticaja na evropskom kontinentu, u drugoj polovini prošlog veka.

Pad Berlinskog zida predstavlja stvarni politički kraj XX veka, u kome su ideološki sukobi i ratna razaranja doveli u pitanje, ne samo budućnost Evrope, već i opstanak čovečanstva. I zato dan kada je pao Berlinski zid nije označio samo novi početak u velikoj nemačkoj istoriji, već je učinio mogućim ostvarenje vizije i nove strateške dimenzije evropskog ujedinjenja, političkog i mirovnog projekta, koji nema uporednika u novijoj istoriji sveta.

Stoga je pad Berlinskog zida toliko veliki i značajan događaj u našoj zajedničkoj povesti da se nije mogao dogoditi samo u tom jednom danu, niti samo voljom političkih savremenika: Mihaila Gorbačova, Džordža Buša starijeg i Helmuta Kola.

Skoro četvrt veka ranije jedan drugi čovek, Džon Kenedi, izgovorio je čuvenu rečenicu, koja je u međuvremenu postala svojevrsni politički spomenik: *“Ich bin ein Berliner”*, poistovećujući se sa čovekom-pojedincem, žrtvom razorne nacističke politike i novih pretećih ideologija.

U godinama koje su prethodile danu koji obeležavamo, milioni ljudi su čvrsto odlučili da povrate svoja suverena demokratska prava i prelaskom preko linije neslobode odbace steg, koje su im nametnuli hladni rat i totalitarni režimi. Pred višedecenijskim talasom svih tih milionskih pojedinačnih odluka Berlinski zid je morao pasti.

Građani Berlina su te noći krenuli jedni prema drugima, baš kao i evropski narodi privučeni idejom mira, slobode, demokratije, otvorenog tržišta i uzajamne solidarnosti.

Međutim, u tom zajedničkom trenutku uzleta evropske civilizacije na prostoru bivše Jugoslavije došlo je do ubrzanog sloma osnovnih vrednosti i novih tragičnih sukoba.

Narodi zapadnog Balkana kretali su se u obrnutom istorijskom smeru: od ujedinjenja ka podelama i stvaranju novih nacionalnih država, od vladavine prava ka bezakonju, od mira ka ratu, podižući nove zidove i uspostavljajući jednodecenijsku izolaciju.

Srbija je 5. oktobra 2000. godine srušila novonastale „berlinske zidove“, koje je podigla razorna politika jednog nedemokratskog režima tokom 90-ih godina, odvajajući nas od čitavog sveta. Danas, našim građanima predstoji uklanjanje još jednog zida u veoma bliskoj budućnosti, koji im je onemogućavao da se slobodno kreću i prisiljavao ih na dugo, ponižavajuće čekanje viza u redovima pred stranim ambasadama.

Čitav zapadni Balkan porušiće sve svoje „berlinske zidove“, tek onda kada sve zemlje našeg regiona postanu punopravne članice Evropske unije, a proces ujedinjenja Evrope biće u tom istorijskom trenutku do kraja zaokružen. Tek tada će dan kome smo svi posvećeni 9. novembar 1989. godine, dobiti svoj puni smisao i političku dimenziju.

Što se Srbije tiče, članstvo u Evropskoj uniji naš je centralni strateški cilj, a savremena, ujedinjena Nemačka u ostvarenju tog cilja ima posebnu ulogu. Hrabrošću i predanošću građana Nemačke ostvaren je istorijski san o ujedinjenju, a vizija jedinstvene Evrope i dalje živi. Nama je podrška prijateljske Nemačke na evropskom putu od neprocenjive važnosti, a jaka i stabilna Srbija, članica Evropske unije, biće залог boljeg života njenih građana, ali i temelj stabilnosti zapadnog Balkana, što predstavlja i zajednički evropski interes.

Hvala na pažnji.